

การรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์

ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

AWARENEES, UNDERSTANDING, AND ALTITUDE OF VIEWERS IN BANGKOK TOWARDS TV RATING SYMBOLS

วิทวัช แซ่ฟู่¹

ดร. วรชัญญ์ คุรุจิต²

¹ นักศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : sr77noo@hotmail.com

² ผู้อำนวยการหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : warat.ka@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1. เพื่อศึกษา การรับรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ 2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนกับการรับชมสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ และ 3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ โดยทำ การวิจัยเฉพาะกลุ่มประชาชนที่ชมสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน การทดสอบไคสแควร์ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้รายการโทรทัศน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพ มหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์และประเภทรายการที่รับชมเป็นประจำ

2. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ โดยมีการรับรู้ความเข้าใจต่อ สัญลักษณ์ ๓๖+, สัญลักษณ์ ๓, สัญลักษณ์ น๑๓+ และ สัญลักษณ์ จ

3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ, อายุ และ รายได้ส่วนบุคคล (ต่อเดือน) และระยะเวลาที่รับชม

ไม่มีความสัมพันธ์ กับ การรับรู้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

5. ปัจจัยด้าน ช่วงเวลาที่เปิดรับชม รายการที่เปิดรับชมบ่อยที่สุด มีความสัมพันธ์ กับ การรับรู้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

6. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ได้แก่อายุ, รายได้ส่วนบุคคล (ต่อเดือน)และ ระดับการศึกษาสูงสุด ช่วงเวลาที่เปิดรับชม รายการที่เปิดรับชมบ่อยที่สุด และระยะเวลาที่รับชม มีความสัมพันธ์ กับ ความเข้าใจของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

7. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ, รายได้ส่วนบุคคล (ต่อเดือน)และ ระดับการศึกษาสูงสุด ช่วงเวลาที่เปิดรับชม รายการที่เปิดรับชมบ่อยที่สุด และระยะเวลาที่รับชม มีความสัมพันธ์ กับ ทศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

คำสำคัญ : การรับรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

ABSTRACT

Acknowledgement, the understanding and the attitude of bangkokians towards TV ratings (1) to study the acknowledgement, the understanding and the attitude of bangkokians towards TV Ratings_2. to study the consumer behavior and the tv show rating_3. to study factors with affects the acknowledgement, the understanding and the attitude of bangkokians towards TV ratings_The study was conducted within sample groups which view tv show ratings within the bangkok metropolitan Area. quantitative research was used for the study. Raw Data of 400 participants was collected by using questionnaires. Descriptive Analysis and Inferential statistic was applied to analyze and explain the results of the raw data. The results was describe as percentage, average, standard deviation, t-test, variability, chi square, and descriptive as follows:_1. most of the sample group acknowledge tv show ratings and the tv program which they watch frequently. 2. the sample group acknowledge and understand tv show ratings symbol dor 6+, symbol thor, symbol nor 13+, and symbol chor_3. most of the sample group have neutral attitudes towards tv show ratings. 4. demography Factors, which are sex, age, personal income per month, and duration of tv viewing is not related acknowledgement of tv show ratings in the bangkok metropolitan area.5. time of tv viewing and most frequent watched tv show factors is related to acknowledgement of tv show ratings in the bangkok metropolitan Area._6. demography factors, which are age, personal income per month, highest level of education, time of tv viewing, most frequent watched tv show and duration of tv viewing is related to the understanding of tv show ratings in the bangkok metropolitan area._7. demography factors, which are age, personal income per month, highest level of education, time of tv viewing, most frequent watched tv show and duration of tv viewing is related to attitudes towards tv show ratings in the bangkok metropolitan area.

KEYWORDS: Acknowledgement, Understanding, Attitudes, TV show ratings.

1. บทนำ

ปัจจุบันมีการแข่งขันการทำรายการโทรทัศน์กันรุนแรงมากขึ้น ทั้งในด้านการทำละครโทรทัศน์ และรายการเกมส์โชว์ที่มีการแข่งขันกันสูงมีละครบางเรื่องบางตอนที่ ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนมีการแสดง คำหยาบคายและความรุนแรง มีภาษาหรือสถานการณ์ที่เชิญชวนทางเพศ ในละครบางเรื่องมีภาพที่ไม่เหมาะสม แก่เด็กและเยาวชนเช่น การตบตี การทะเลาะวิวาท การข่มขืน ผลที่ตามมาคือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กองงาน คณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กทช.) กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีวิทยุ โทรทัศน์ทั้ง 6 สถานีคือช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ITV จึงร่วมกันจัดรูปแบบให้มีการระบุระดับความเหมาะสมของ รายการโทรทัศน์กับกลุ่มผู้ชม เมื่อ 1 ธันวาคม 2549 โดยเป็นแนวคิดร่วมกันเพื่อเป็นการพัฒนาสื่อวิทยุโทรทัศน์ เพื่อส่งเสริมประโยชน์สาธารณะ โดยการดำเนินการในก้าวแรก เป็นการแสดงสัญลักษณ์เพื่อให้คำแนะนำกับผู้ชม ว่า รายการที่นำเสนอผ่านทางสื่อวิทยุโทรทัศน์รายการนั้นๆ มีความเหมาะสมกับผู้ชมในช่วงอายุใดและคำแนะนำ ดังกล่าวเป็นการส่งเสริมและพัฒนาระบบการกำกับดูแลตนเอง ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมโดย สมัยใจของสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้งทางด้านการกำหนดแนวทางและดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมและ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2549 และที่ผ่านมามาสถานีโทรทัศน์ทั้ง 6 สถานี ได้ดำเนินการแสดงสัญลักษณ์ระบุระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์กับกลุ่มผู้ชมรายการโทรทัศน์ โดยมิ การแสดงสัญลักษณ์เพื่อให้คำแนะนำกับผู้ชมรายการโทรทัศน์ ดังนี้ **สัญลักษณ์ ป๓+**, **สัญลักษณ์ ด๖+**, **สัญลักษณ์ ๗**, **สัญลักษณ์ น๑๓+**, **สัญลักษณ์ น๑๘+**, **สัญลักษณ์ ๑๘**

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นได้ถึงความสำคัญของสัญลักษณ์ระบุระดับความเหมาะสม ซึ่ง สัญลักษณ์ระบุระดับความเหมาะสมจะสำเร็จได้นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของผู้ชมรายการโทรทัศน์ด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำวิจัยเรื่องการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ ระบุระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

2. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดครั้งเดียว (One-shot Study) เพื่อศึกษา การรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระบุระดับความเหมาะสม ของรายการโทรทัศน์โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close Ended Questions) และปลายเปิด (Open Ended Questions) เป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรสำหรับการวิจัยนี้ คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 50 เขต โดยแบ่งกลุ่มเขตต่างๆออกเป็น 6 กลุ่ม ตามการแบ่งของสำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร ข้อมูล ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2551 ดังนี้ 1) กลุ่ม รัตนโกสินทร์ จำนวน 9 เขต ได้แก่ เขตบางซื่อ เขตดุสิต เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตปทุมวัน เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางรัก 2) กลุ่มบูรพา จำนวน 9 เขต ได้แก่ เขตดอนเมือง เขตหลักสี่ เขตสายไหม เขตบางเขน เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง 3) กลุ่มศรนครินทร์ จำนวน 8 เขต ได้แก่ เขตสะพานสูง เขตมีนบุรี เขตคลองสามวา เขตหนองจอก เขตลาดกระบัง เขตประเวศ เขตสวนหลวง เขตคันนายาว 4) กลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 9 เขต ได้แก่ เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตวัฒนา

เขตคลองเตย เขตบางนา เขตพระโขนง เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา 5) กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 8 เขต ได้แก่ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตราษฎร์บูรณะ เขตทุ่งครุ เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตบางแค 6) กลุ่มกรุงธนเหนือ จำนวน 7 เขต ได้แก่เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตภาษีเจริญ เขตหนองแขม เขตทวีวัฒนา โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามวัดการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์โดยมีลักษณะแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับและพฤติกรรมชมรายการโทรทัศน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์และประเภทรายการที่ท่านรับชมเป็นประจำโดยมีลักษณะแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ จำนวน 4 ข้อ ส่วนที่ 5 เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนที่ได้รับชมสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ผลการวิจัย

3.1 จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 49.5 และเพศหญิง ร้อยละ 50.5 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 21-35 ปี มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนในช่วง 10,001-30,000 บาท มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี

3.2 จากผลการวิจัย เกี่ยวกับลักษณะการเปิดรับและพฤติกรรมชมรายการโทรทัศน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและประเภทรายการที่ท่านรับชมเป็นประจำ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างทราบว่ามีการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ (เรตติ้ง) ร้อยละ 96.5 กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ 1-3 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 57.8 คำนการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ 1-3 ชั่วโมงต่อวัน เป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคือเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ 4-6 ชั่วโมงต่อวัน เป็นร้อยละ 27.3 คำนการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสม โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชมรายการบันเทิง เช่น เกมโชว์ วาไรตี้โชว์ รายการเพลงเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาคือชมรายการข่าว และ สารคดี เป็นร้อยละ 25.8 ด้านประเภทรายการโทรทัศน์ที่มีการรับชมบ่อยที่สุดไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อ ส่วนด้านประเภทรายการโทรทัศน์ที่มีการรับชมบ่อยที่สุดมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับชมรายการโทรทัศน์ช่วงค่ำ (19.01 – 22.00 น.) เป็นร้อยละ 67.8 รองลงมาคือรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงดึกถึงเช้า (22.01 – 6.00 น.) เป็นร้อยละ 15.0 ด้านช่วงระยะเวลาที่รับชมรายการโทรทัศน์บ่อยที่สุด ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ ความเข้าใจของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนด้านช่วงระยะเวลาที่รับชมรายการโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

3.3 จากผลการวิจัย การรับรู้ความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๒๗+ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์เป็นร้อยละ 56.2 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๒๗+ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมกลุ่มใดเป็นร้อยละ 61.2 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๒๗+ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมกลุ่มอายุ 3 – 5 ปี เป็นร้อยละ 20.0 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบและเข้าใจความหมายของ สัญลักษณ์ ๒๗+ ผิดเป็นร้อยละ 80.0 และกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจความหมายของ สัญลักษณ์ ๒๗+ เป็นร้อยละ 20.0 กลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๑๖+ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์เป็นร้อยละ 50.2 รองลงมาคือไม่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๑๖+ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์เป็นร้อยละ 49.8 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๑๖+ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมกลุ่มใดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๑๖+ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมกลุ่มอายุ 6 – 12 ปี เป็นร้อยละ 39.8 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบและเข้าใจความหมายของ สัญลักษณ์ ๑๖+ ผิดเป็นร้อยละ 60.2 และกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจความหมายของ สัญลักษณ์ ๑๖+ เป็นร้อยละ 39.8 กลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๓ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์เป็นร้อยละ 95.8 กลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๓ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมทุกกลุ่มเป็นร้อยละ 91.3 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๓ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมกลุ่มเด็กทุกวัย ตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นร้อยละ 5.0 กลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๓๑+ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์เป็นร้อยละ 94.2 กลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๓๑+ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมอายุ 13 ปีขึ้นไป หากอายุน้อยกว่านี้กลุ่มตัวอย่างควรได้รับคำแนะนำเป็นร้อยละ 94.5 กลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๓๑+ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์เป็นร้อยละ 94.5 กลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๓๑+ หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมอายุ 18 ปีขึ้นไป หากอายุน้อยกว่านี้กลุ่มตัวอย่างควรได้รับคำแนะนำมากที่สุด เป็นร้อยละ 91.8 กลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๑ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์เป็นร้อยละ 75.8 กลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๑ หมายถึงรายการที่มีลักษณะมีเนื้อหาสำหรับผู้ใหญ่โดยเฉพาะไม่เหมาะสมกับเยาวชนเช่นเรื่องเพศหรือความรุนแรงเป็นร้อยละ 72.3

กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์รวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 302.83 คน คิดเป็นร้อยละ 75.72 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์รวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 273.00 คน คิดเป็นร้อยละ 68.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อ สัญลักษณ์ ๓ คิดเป็นร้อยละ 95.8 มีความเข้าใจต่อ สัญลักษณ์ ๓ เป็นร้อยละ 91.3 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อ สัญลักษณ์ ๓๑+ เป็นร้อยละ 94.5 มีความเข้าใจต่อ สัญลักษณ์ ๓๑+ เป็นร้อยละ 91.8 และอันดับสามกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ ๓๑+ เป็นร้อยละ 94.2 มีความเข้าใจต่อ สัญลักษณ์ ๓๑+ เป็นร้อยละ 94.5

3.4 จากผลการวิจัย ทศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการจัดให้มีการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) รองลงมา คือการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันจัดแบ่งประเภทได้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$)

3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยากให้สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์เข้าใจง่ายกว่านี้และมีทำให้มีความหมายชัดเจนมากขึ้น รองลงมา กลุ่มตัวอย่างอยากให้สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์มีการบังคับใช้ที่เข้มงวดมากขึ้น และอันดับที่สาม กลุ่มตัวอย่างอยากให้สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์มีการปรับเปลี่ยนให้น่าสนใจมากขึ้น

3.6 การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ, อายุ และ รายได้ส่วนบุคคล (ต่อเดือน) และระยะเวลาที่รับชม ไม่มีความสัมพันธ์ กับ การรับรู้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

ปัจจัยด้าน ช่วงเวลาที่เปิดรับชม รายการที่เปิดรับชมบ่อยที่สุด มีความสัมพันธ์ กับ การรับรู้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ, รายได้ส่วนบุคคล (ต่อเดือน)และ ระดับการศึกษาสูงสุด ช่วงเวลาที่เปิดรับชม รายการที่เปิดรับชมบ่อยที่สุด และระยะเวลาที่รับชม มีความสัมพันธ์ กับ ความเข้าใจของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ, รายได้ส่วนบุคคล (ต่อเดือน)และ ระดับการศึกษาสูงสุด ช่วงเวลาที่เปิดรับชม รายการที่เปิดรับชมบ่อยที่สุด และระยะเวลาที่รับชม มีความสัมพันธ์ กับ ทักษะคิดของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

4. ผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

4.1 จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับชมรายการโทรทัศน์มีการรับรู้ ความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่ามีการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ทำให้เห็นได้ว่า ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการให้ความสนใจกับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๒๓+ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า สัญลักษณ์ ๒๓+ เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้กับรายการโทรทัศน์อยู่ก่อนข้าง น้อยเห็นได้จากรายการที่ใช้ สัญลักษณ์ ๒๓+ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 มี รายการที่ใช้สัญลักษณ์นี้เพียง 12 รายการต่อสัปดาห์เท่านั้น คิดเป็น 6% ของรายการทั้งหมดของสัปดาห์ (www.tv5.co.th, 2009) ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยกับสัญลักษณ์นี้ นอกจากนั้นเวลาที่ออกอากาศยังเป็นเวลาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์น้อย นั่นคือช่วงเวลา 6.00-1.00 น ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบและเข้าใจความหมายของ สัญลักษณ์ ๒๓+ ผิดมีมากที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเห็น สัญลักษณ์ ๑๖+ ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์ แต่กลุ่มตัวอย่างกลับไม่ทราบและเข้าใจความหมายของ สัญลักษณ์ ๑๖+ ผิดมีมากที่สุด ทำให้เห็นว่า สัญลักษณ์ ๑๖+ เป็นสัญลักษณ์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คุ้นเคย ซึ่งอาจเป็นเพราะ รายการเหล่านี้เป็นรายการที่อยู่ในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ แต่กลุ่มตัวอย่างกลับไม่ทราบว่า สัญลักษณ์ ๑๖+ หมายถึงอะไร ซึ่งอาจเป็นผลจากการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง หรือสัญลักษณ์มีลักษณะที่ไม่ชัดเจน จนทำให้กลุ่มตัวอย่างขาดความเข้าใจในสัญลักษณ์นี้

กลุ่มตัวอย่างเคยเห็น **สัญลักษณ์ ท** ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์ และทราบว่า **สัญลักษณ์ ท** หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมทุกกลุ่มมีจำนวนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า **สัญลักษณ์ ท** เป็นสัญลักษณ์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คุ้นเคยมากที่สุด เพราะเป็นสัญลักษณ์ที่รายการโทรทัศน์ใช้มากที่สุด ทำให้ กลุ่มตัวอย่างเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์นี้เป็นอย่างดี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเห็น **สัญลักษณ์ น๑๓+** ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์และทราบว่า **สัญลักษณ์ น๑๓+** หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมอายุ 13 ปีขึ้นไป หากอายุน้อยกว่านี้กลุ่มตัวอย่างควรได้รับคำแนะนำ ทำให้เห็นว่า **สัญลักษณ์ น๑๓+** ก็เป็นอีกสัญลักษณ์หนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คุ้นเคย อาจเพราะเป็นสัญลักษณ์ที่รายการโทรทัศน์ใช้มากและอยู่ในช่วงเวลา (19:00-22:00 น.) เป็นช่วงที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการ ทำให้ กลุ่มตัวอย่างเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์นี้เป็นอย่างดี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเห็น **สัญลักษณ์ น๑๘+** ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์และทราบว่า **สัญลักษณ์ น๑๘+** หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมอายุ 18 ปีขึ้นไป หากอายุน้อยกว่านี้กลุ่มตัวอย่างควรได้รับคำแนะนำ ทำให้เห็นว่า **สัญลักษณ์ น๑๘+** ก็เป็นอีกสัญลักษณ์หนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คุ้นเคย อาจเพราะเป็นสัญลักษณ์ที่รายการโทรทัศน์ใช้มากและอยู่ในช่วงเวลา(19:00-22:00 น.)เป็นเวลาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการ ทำให้ กลุ่มตัวอย่างเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์นี้เป็นอย่างดี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเห็น **สัญลักษณ์ จ** ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์ และทราบว่า **สัญลักษณ์ จ** หมายถึงรายการที่มีลักษณะมีเนื้อหาละเอียดสำหรับผู้ใหญ่โดยเฉพาะไม่เหมาะสมกับเยาวชนเช่นเรื่องเพศหรือความรุนแรงมากที่สุด ทำให้เห็นว่า **สัญลักษณ์ จ** ก็เป็นอีกสัญลักษณ์หนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คุ้นเคย อาจเพราะเป็นสัญลักษณ์ที่มีลักษณะของสัญลักษณ์ที่เข้าใจได้ง่าย ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ได้ ทั้งที่ **สัญลักษณ์ จ** เป็นสัญลักษณ์ที่รายการโทรทัศน์ใช้น้อย

กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์รวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 302.83 คน คิดเป็นร้อยละ 75.72 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ก่อนเข้ารายการ โทรทัศน์รวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 273.00 คน คิดเป็นร้อยละ 68.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อ **สัญลักษณ์ ท** เป็นร้อยละ 95.8 มีความเข้าใจต่อ **สัญลักษณ์ ท** เป็นร้อยละ 91.3 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อ **สัญลักษณ์ น๑๘+** เป็นร้อยละ 94.5 มีความเข้าใจต่อ **สัญลักษณ์ น๑๘+** เป็นร้อยละ 91.8 และถึงแม้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อ **สัญลักษณ์ ท** จำนวนมากที่สุด แต่กลุ่มตัวอย่างกลับมีความเข้าใจต่อ **สัญลักษณ์ ท** ไม่ได้มีจำนวนมากที่สุดตามการรับรู้ แสดงว่าความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ก่อนเข้ารายการ โทรทัศน์ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนการรับรู้ของสัญลักษณ์นั้นๆ หากแต่ความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ก่อนเข้ารายการ โทรทัศน์ อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยอื่นๆแทน เช่น รูปแบบลักษณะของสัญลักษณ์ที่เข้าใจง่ายตีความหมายได้ชัดเจน เป็นต้น

4.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประชากรมีพฤติกรรมการรับชมสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์เป็น ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับชมรายการ โทรทัศน์ 1-3 ชั่วโมงต่อวัน โดยการเปิดรับชมรายการ โทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเปิดรับชมรายการบันเทิง เช่น เกมส์โชว์ วาไรตี้โชว์ รายการเพลงมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า รายการบันเทิง เป็นรายการเพื่อความบันเทิงโดยมีเนื้อหาละเอียดที่เบาสมอง ทำให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลาย ในเรื่องงาน เรื่องเศรษฐกิจ ทำให้รายการบันเทิงเหล่านี้เป็นที่นิยมอยู่ในระดับมาก โดยด้านประเภทรายการ โทรทัศน์ที่มีการรับชมบ่อยที่สุดมี

ความสัมพันธ์กับการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับ ดิริรัตน์ นิรันดร์ (2536:55) ที่กล่าวว่า จากการเปิดรับชมละคร โทรทัศน์กับการรับรู้ถึงประโยชน์การนำไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชอบละครที่มีเนื้อหา ตลก สนุกสนาน โดยร่วมกับสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างรับชมรายการโทรทัศน์ ในช่วงเวลา 19.01 – 22.00 น. เนื่องจากเป็นเวลาหลังจากทำงานแล้ว และเป็นเวลาที่ใช้สำหรับผ่อนคลายต่างๆ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการจัดให้มีการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกเห็นด้วยกับประโยชน์ของการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ที่ว่า การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการให้คำแนะนำสำหรับผู้ชม กลุ่มตัวอย่างยังเห็นว่าการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันจัดแบ่งประเภทได้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และ การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์จะส่งผลดีต่อเยาวชนอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางหรือเฉยๆ กับการจัดแบ่งประเภทตามความเหมาะสมของรายการ และการส่งผลดีต่อเยาวชน ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยากให้สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์เข้าใจง่ายขึ้นและมีทำให้มีความหมายชัดเจนมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีความสับสนกับสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องการให้สัญลักษณ์มีความหมายชัดเจนมากขึ้น

4.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางประชากรศาสตร์มีผลต่อการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนที่ได้รับชมรายการโทรทัศน์ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ดังนี้ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ แสดงให้เห็นว่า สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ มีลักษณะที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างทุกเพศ ทุกวัยมีการรับรู้ที่เหมือนกัน ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างจะมี เพศ อายุ รายได้และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ทั้งหมดไม่มีความสัมพันธ์ กับ ความเข้าใจของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ มีลักษณะที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในด้านเพศ อายุ รายได้ส่วนบุคคล (ต่อเดือน) ระดับการศึกษาสูงสุดไม่มีความเข้าใจในสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ มีลักษณะที่เข้าใจได้ง่ายและสื่อได้ทุกเพศทุกวัยทำให้ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์มีความเข้าใจในสัญลักษณ์ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ส่วนใหญ่ ทั้ง อายุ รายได้ ระดับการศึกษาสูงสุด มีความสัมพันธ์ กับ ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ส่วนด้านการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ รายการที่ชมบ่อยที่สุด และช่วงระยะเวลาที่ชมบ่อยที่สุดมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพ มหานครต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการรับรู้ความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ที่ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเห็น **สัญลักษณ์ ๑๖+** ก่อนเข้ารายการโทรทัศน์ แต่กลุ่มตัวอย่างกับไม่ทราบว่า **สัญลักษณ์ ๑๖+** หมายถึงรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมกลุ่มใด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการสอบถามความคิดเห็นก่อนว่าประชาชนมีการรับรู้ความเข้าใจต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์อย่างไรบ้าง เพื่อนำผลที่ได้มาปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด ส่วนทัศนคติรวมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลางต่อการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการชี้แจงรายละเอียดมาตรฐานในการจัดระดับที่ชัดเจน เพื่อให้การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์มีความชัดเจนมากที่สุด

6. รายการอ้างอิง

ตรีรัตน์ นิรัตน์, 2537. ศึกษาการเปิดรับชมละครโทรทัศน์กับการรับรู้ถึงประโยชน์การนำไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์

สำนักข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 2552. **สัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์.** จาก <http://www.tv5.co.th>